

умілому та розумному використанні теоретичних та наукових знань на практиці, цей шлях стане більш обґрунтованим і визначеним на успіх.

Список використаних джерел:

1. Економічна енциклопедія: у трьох томах. Т.1 / Ред. кол.: С. В. Мочерний (від п.ред.) та ін. – К.: ВЦ Академія, 2000. .:[Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.uk.wikipedia.org;
2. Економічне управління підприємством: навч. посіб. / А. М. Колосов, О. В.Коваленко, С. К. Кучеренко, В. Г.Бикова; за заг. ред. А. М. Колосова. – Старобільськ: Вид-во держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка» , 2015. – 352с.
3. Зятковська Л. І. Методологічні засади фінансового забезпечення підприємств / Л. І. Зятковська // Фінанси України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.lj.kherson.ua

К. е. н. Гвініашвілі Т. З.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

На сучасному етапі розробка та реалізація інноваційної стратегії є ключовим фактором розвитку економічної системи в цілому, а інновації та наукоємна продукція значною мірою стають результатом кооперації діяльності багатьох суб'єктів підприємництва. Як відомо, інноваційна парадигма, що прийшла на зміну «ресурсній» [4], визначає перспективні фактори сталого розвитку на макро- і мікрорівнях економіки. Технологічні інновації визначаються «... одним з найважливіших інструментів сталого розвитку» [5, с. 81]. Об'єкти інтелектуальної власності стають ключовими «факторами виробництва», що утворюються в процесах науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР). Саме тому інвестування в НДДКР визначає перспективи конкурентоспроможності національної економіки.

За сучасних умов, глобалізація ринків визначає світовий рівень зіставлення потенціалу НДДКР і його реалізації [2, с. 110]. За результатами аналізу основних показників інноваційного розвитку, в Україні спостерігаються негативні тенденції впродовж останніх трьох років. Зменшуються обсяги фінансування НДДКР; знижується чисельність фахівців НДДКР у загальному обсязі зайнятого населення; при збільшенні ролі держави у реалізації науково-технічних проектів зменшується роль спеціалізованих науково-досліджених інститутів і т. ін. У порівнянні з 2016 р. обсяг фінансування інноваційної діяльності у 2017 р. зменшився до 9117,54 млн грн, при цьому частка фінансування інноваційної діяльності у співвідношенні до ВВП зменшилася з 1,0% до 0,3%. Основним джерелом фінансування інноваційних витрат у 2017 р. залишаються власні кошти

підприємств – 7704,1 млн грн (або 84,5% загального обсягу витрат на інновації). Кошти державного бюджету у 2017 р. отримали 8 підприємств, місцевих бюджетів – 17, загальний обсяг яких становив 322,9 млн грн (3,5%); кошти вітчизняних інвесторів отримали 5 підприємств, іноземних – 3, загалом їх обсяг становив 380,9 млн грн (4,2%); кредитами скористалося 21 підприємство, обсяг яких становив 594,5 млн грн (6,5%) [3]. Зміна структури суб'єктів інноваційних процесів, їх взаємодії та економічних взаємовідносин вимагає удосконалення управлінських підходів, що дозволяють підвищити ефективність та продуктивність процесів НДДКР.

Сьогодні вітчизняна система фінансування НДДКР не досить гармонійна глобальним трендам та відрізняється значної роллю держави у формуванні інвестиційного капіталу досліджень і розробок [1, с. 271]. З метою розвитку методу планування НДДКР необхідно визначити та формалізувати структуру суб'єктів та їх позицію в інвестуванні досліджень і робіт (рис. 1).

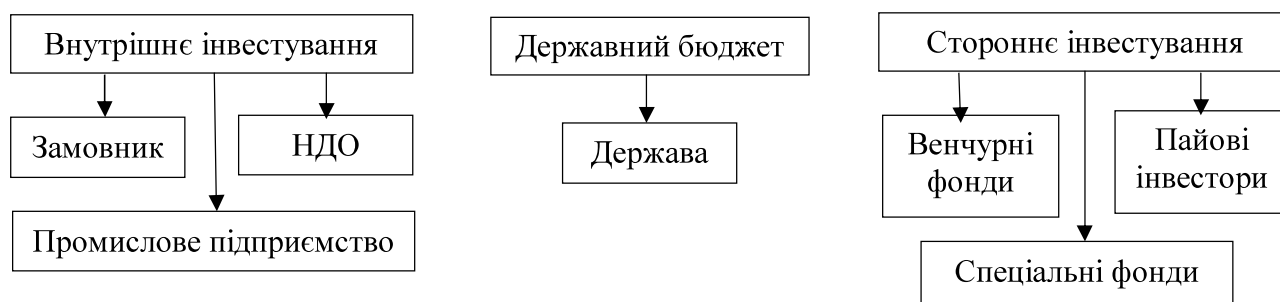

Рис. 1. Структура суб'єктів фінансування НДДКР

При фінансуванні НДДКР за рахунок коштів замовника виконавець одержує замовлення на розробку та реалізацію інноваційного продукту та передає права об'єкт інтелектуальної власності та виріб замовникові. Зазвичай інноваційний продукт інтегрується у продукт замовника. За умов фінансування НДДКР науково-дослідними організаціям здійснюється авансування науково-дослідних робіт з перспективою їх подальшої комерціалізації або спів фінансування з боку держави, замовника, виробництва. У разі самофінансування НДДКР, промисловим підприємством, дослідження та розробки фінансуються з оборотних активів підприємства. Державне фінансування НДДКР здійснюється у вигляді дотацій (грантів) або інвестицій. Венчурні фонди (державні та приватні) інвестують в об'єкти інтелектуальної власності на різних стадіях еволюції інноваційного проекту. Пайові інвестори фінансують інноваційні проекти на пізніх стадіях НДДКР (тиражування, експлуатація) та мають досить критичне ставлення до рівня очікуваного фінансового результату інноваційного проекту. В якості спеціальних фондів зазвичай виступають приватні та державні фонди, які спеціалізуються на підтримці та мотивації фундаментальних і прикладних

досліджень за галузями знань (не висувають високих вимог до очікуваних економічних результатів, пріоритет – рівень моральної новизни розробки).

Таким чином наведена структура суб'єктів фінансування сфери НДДКР уточнена та доповнена такими складовими як спеціалізовані виконавці досліджень і розробок; їх приналежність етапам життєвого циклу нововведення; взаємозв'язок в інноваційному проекті; джерела фінансування.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В. Науково-методичне забезпечення управління ризиками інноваційної діяльності на промислових підприємствах / Т. В. Гринько, Т. З. Гвініашвілі // Економіка та підприємництво: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2017. – № 39. – С. 267–278.
2. Манаєнко І. М. Фінансування інноваційної діяльності підприємств: українські реалії та досвід ЄС / І. М. Манаєнко, А. І. Кравець // Інфраструктура ринку, 2018. – Вип. 15. – С. 109–114.
3. Писаренко Т. В. Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2017 році: аналітична довідка / Т. В. Писаренко, Т. К. Кваша та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2018. – 98 с.
4. Портер М. Конкурентная стратегия. Методика анализа отраслей конкурентов: Изд-во: «Альпина Паблишер», 2015. – 124 с.
5. Grynko T. Organisational and economic mechanism of business entities' innovative development management / T. Grynko, T. Gviniashvili // Economix annals-XXI, 2017. – №165 (5-6). – P. 80–83.

Гейко К. С.

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара (Україна)

ВИБІР МЕТОДУ ОЦІНЮВАННЯ ПЕРСОНАЛУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Важливою умовою для успішної діяльності підприємства є робота його персоналу. Дієвим способом виявити наскільки компетентно та продуктивно виконують роботу працівники є оцінка персоналу [1].

Проблеми оцінки різних категорій персоналу та методів її проведення досліджували такі вітчизняні вчені: Борисова А. Є., Дмитренко Г. А., Карякін А. М., Колот А. М, Корнюшин В. Ю., Крушельницька О. В., Максименко Т. М., Мельничук Д. П., Шарапатова Е. А. та інші..

Метою оцінювання персоналу є розуміння того, наскільки кожен окремий працівник досягає намічених результатів праці і чи є відповідність до поставлених вимог. Тобто, головним є виявлення міри відповідності особистих якостей працівника, його якісних і кількісних результатів праці, котрі відповідають як нормативним вимогам, так і поставленим цілям у програмі.

Для українських підприємств важливо детально розробити систему мотивації персоналу після досягнення запланованого рівня продуктивності праці.